

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın İçişleri Bakanı Ali YERLİKAYA tarafından Anayasa'nın 98'inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Sabahat ERDOĞAN SARITAŞ

Siirt Milletvekili

Dünya Sağlık Örgütü (WHO) verilerine göre her yıl dünya genelinde 720 binden fazla kişi intihar nedeniyle yaşamını yitirmektedir. Türkiye'de ise TÜİK verilerine göre 2024 yılında 4.460 kişi intihar sonucu hayatını kaybetmiştir. Kaba intihar hızı 100.000 kişide 5,22 olarak kaydedilmiş, 2000'li yıllara kıyasla %50'den fazla artış göstermiştir.

Ancak Türkiye geneline göre Siirt ili, son 20 yılı aşkın dönemde intihar oranlarındaki en hızlı artışlardan birine sahne olmuştur. Hem kamunun hem de sivil toplum örgütlerinin raporlarına göre; 2000–2003 döneminde Siirt'te 15 intihar vakası kaydedilirken, 2020–2023 döneminde bu sayı 66'ya yükselmiştir. İlgili raporlarda ayrıca, Siirt'te intihar olaylarının özellikle genç yaş gruplarında arttığını, neden analizlerinin yetersiz kaldığını ve yerel müdahale kapasitesinin zayıf olduğunu göstermektedir. Ekonomik sıkıntılar, işsizlik, göç, sosyal dışlanma, dil engelleri ve yetersiz psikososyal destek altyapısı bu eğilimi derinleştiren faktörlerdir.

Siirt gibi çok dilli ve kültürel olarak farklı yapıya sahip bir kentte, ruh sağlığı hizmetlerine erişimde Kürtçe anadilinde danışmanlık ve terapi hizmeti eksikliği, yerel düzeyde önemli bir engel oluşturmaktadır.

Bu bağlamda;

1. Siirt ilinde 2025 yıllarında gerçekleşen intihar vakalarının sayısı nedir? Bu vakaların cinsiyet, yaş grubu ve neden dağılımı nasıldır?

2. Bakanlığınızın Siirt'te intiharları önlemeye yönelik yerel veya bölgesel eylem planı, psikososyal destek programı veya kriz hattı uygulaması var mıdır? Varsa içeriği ve kapsamı nedir?

DF 48 541

3. Siirt'te intihar oranlarının en yüksek olduğu 15-19 yaş arası gençler için okul temelli veya topluluk temelli ruh sağlığı ve yaşam becerisi programları yürütölmekte midir?
4. Siirt'te intihar eden yurttaşların önemli bir kısmının erkek olduğu göz önüne alındığında, erkek intiharlarının nedenlerini analiz eden veya bu gruba özgü önleyici çalışmaları içeren bir araştırma yapılmış mıdır?
5. Siirt İl Sağlık Müdürlüğü bünyesinde Kürtçe veya anadilinde psikolojik danışmanlık sunan personel bulunmakta mıdır?
6. Siirt'te intihar olaylarında ateşli silah kullanımı oranı nedir? Bu durum silah erişimiyle bağlantılı olarak değerlendirilmiş midir?
7. Siirt'te "bilinmeyen" nedenlerle kayda geçen vakaların aydınlatılabilmesi için psikolojik otopsi veya benzeri inceleme mekanizmaları kurulmuş mudur?
8. Siirt ve çevresinde artan intihar oranlarına ilişkin olarak Bakanlığınızın 2025 yılı için özel bir izleme, raporlama veya önleme planı bulunmakta mıdır?